

Äntligen står allt klart: Mishkan är färdigt! Och Moshe står där, ser på den och kan nästan inte tro sina ögon. Och samtidigt ser han på folket och inser plötsligen att:

כָּל־אֲשֶׁר־צִוָּה ה' אֶת־מֹשֶׁה בְּן־עֲשׂוֹ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֵת כָּל־הָעֲבֹדָה: וַיֵּרָא מֹשֶׁה אֶת־כָּל־הַמְּלָאכָה וַהֲנִיהָ עֹשׂוֹ אֶתָּה כְּאֲשֶׁר צִוָּה ה' בְּן־עֲשׂוֹ וַיְבָרֵךְ אֶתֶם מֹשֶׁה:

Israeliterna hade utfört allt arbete helt i enlighet med Herrens befallning till Mose. När Mose såg att verket var fullbordat och att de hade utfört allt så som Herren hade befallt, välsignade han dem. (2 Mos 39:42-43)

Bene Israel hade tagit till sig projektet och gått upp i den med hjärta och själ. De gjorde vad som behövde göras, det tog egna initiativ, de tog ansvar för bygget och för utformningen. Bezalel och alla andra. I en midrash berättas det att när Moshe hade fått uppdraget att bygga tabernaklet så var han överväldigat inför uppgiften, visste inte ens var han skulle börja: Och det kan man ju förstå: har man aldrig byggt något sånt, har man aldrig sett en menora, eller en altare är det svårt att veta – så han bad Gud om hjälp och Gud visade de olika objekt i en vision av eld på eld. Tredimensionell men ändå som en flackande eld – den lät mycket öppen för tolkning. Det var här Bezalel och Bnei Israel kom in med sin kreativitet och gav uttryck för det som hade beskrivits i torra ord och i en eldvision.

Och här står Moshe nu med bygget klart och blickar tillbaka: minns kanske hur det började, där i parashat Shemot när Moshe vaktar sin svärfar Jitros får någonstans i Midians bergen:

וַיֵּרָא מִלְאָךְ ה' אֵלָיו בְּלִבְת־אֵשׁ מִתּוֹךְ הַסֵּנֶה וַיֵּרָא וַהֲנִיהָ הַסֵּנֶה בְּעַר בְּאֵשׁ וַהֲסֵנָה אֵינְנוּ אֲכֹלִים:

Där visade sig Herrens ängel för honom i en eldslåga, som slog upp ur en törnbuske. När Mose såg att busken stod i låga utan att brinna upp. (2 Mos 3:2)

I detta ögonblick anade Moshe inte vilken vändning hans liv skulle ta. Hur det skulle förändra honom. I slutet av 2 Moseboken (som vi avslutade denna shabbat) så har Moshe vuxit. Både som människa men också inte minst som ledare.

Under den gångna vecka firade vi Rosh Chodesh: månadens Adar Bet började: *Mishenichnas Adar – marbim baSimcha*, brukar det heta, ”när månaden Adar börjar så ökar glädjen”, det betyder att det är knappt två veckor kvar till Purim. Men glädjen vill sig inte så riktigt i år. Men å andra sidan så är kanske budskapet av Purim så viktigt som aldrig tidigare:

וּמִי יוֹדֵעַ אִם־לְעֵת כְּזֹאת הִגַּעְתָּ לְמַלְכוּת:

“Kanske var det för en stund som denna du kom till makten?” Megilat Ester 4:14

Det är kanske den centrala versen i megillan: när folket i Shoshan stod inför utrotning genom Hamans dekret så var det outsiders, tonårskvinna Ester som allt hängde på. Ingen hade räknat med, och allra minst hon själv, att hon skulle hamna i en situation och på en position där hon kunde göra skillnad, där hon kunde vända ödet. Hon hade hamnat i Achashveroshs palats inte av fri vilja, men som Mordechai påpekade: kanske var det för denna stund (för denna kris) hon hade kommit till denna plats.

På samma sätt som vi alla plötsligen blev kastat in i en ny verklighet där vi är tvungna att ta ställning till och ompröva gamla sanningar. Om försvarsläget, om alliansfrihet, hur långt är vi beredd att försvara vår frihet? Hur mycket av bekvämligheter är beredda att offra för att stoppa det som sker inte långt från våra gränser?

Moshe kunde inte ana vad som väntade honom när han letade efter ett bortsprunget får och fick syn på en brinnande buske.

Ester kunde inte ana vad som väntade henne när hon kom in i Achashveroshs palats och blev drottning.

En stand-up komiker som mer av en slump ställde upp i den ukrainska presidentvalet kunde inte ana att han skulle vinna med en jordskredsseger och nu leder sitt land i krig.

Om Vladimir Putin har uppnått en sak med sitt barbariska krig – så är det precis motsatsen till det som han hade hoppats på. Aldrig tidigare var världen så enade i sin reaktion, aldrig tidigare har EU agerat starkare och med större värdighet. Församlingens websida där man kan anmäla sig som volontär för att hjälpa till med ukrainska flyktingar har fått redan över 150 anmälningar.

ומי יודע אם־לעת־כֹּזאת הגעתי למלכות:

“Kanske var det för en stund som denna du kom till makten?”

Chazak, chazak, v'nitchazek!

Var stark, var stark och låt oss ge styrka åt andra!

Shabbat shalom!

Rabbin Ute Steyer